

Tekstboekje
Groep 5 + 6
thema
Bouwen

Inhoudsopgave

Onderzoekend lezen, luisteren en kijken met de Denkbubbels.....	2
Hoe gebruik je dit tekstboekje.....	3
WAK-woordenlijst groep 5 Bouwen.....	5
WAK-woordenlijst groep 6 Bouwen.....	8
Boekensuggesties	11
Uitgewerkte les 1: Informatieve tekst – nieuwsbericht – Een doe-het-zelf-huttenbouw-box ..	17
Uitgewerkte les 2: Amuserende tekst – lied – Als ik bouw	22
Uitgewerkte les 3: Amuserende tekst – prentenboek – Zo wonen we	27
Uitgewerkte les 4: Amuserende tekst – stripverhaal – Donald Duck en de OKEA.....	32
Uitgewerkte les 5: Activerende tekst – Reclamefilmpje – Het architectenbureau voor de moderne kabouter	37
Informatieve teksten	43
Activerende teksten	45
Religieuze teksten	46
Opiniërende teksten	47
Correspondentie en communicatie	48
Amuserende of ontspannende teksten	49
Bijlage 1: Tabel tekstsoorten en werkvormen	51
Bijlage 2: 8 werkvormen per ronde	53
Bijlage 3: Signaalwoorden	55
Bijlage 4: Bijzondere huizen van dieren.....	57
Bijlage 5: Woordkaartjes.....	60
Bijlage 6: Donald Duck zonder tekst.....	61
Bijlage 7: Kaartjes paddenstoelenwoningen	62

Onderzoekend lezen, luisteren en kijken met de Denkbubbels

Dit tekstboekje dat je nu leest, hoort bij het thema Kunst van De Noordwijkse Methode. Je vindt hier 10 verschillende teksten met bijbehorende taal-, lees- en schrijfopdrachten en daarnaast nog extra teksten en werkvormen die je kunt kiezen.

In de opbouw van de opdrachten is uitgegaan van herhaald lezen van teksten, steeds met een ander leesdoel. We onderscheiden hierbij 4 rondes. Aan elke ronde zijn Denkbubbelvragen gekoppeld:

Ronde 1: betekenisronde

Bij de eerste keer lezen, luisteren of kijken gaat het over algemeen begrip (Waar gaat de tekst eigenlijk over?)

Ronde 2: detailronde:

Bij de tweede keer lezen, luisteren of kijken gaat het over de details in de tekst (wat betekent dit woord, hoe liggen de verbanden in de tekst, welke details zijn belangrijk, waar vind ik die precies).

Verbanden leggen binnen de context.

Ronde 3: contextronde

Bij de derde keer lezen gaan de kinderen aan de slag met afgeleid niveau (wat bedoelt de schrijver, wat vind ik daarvan, wat zegt die andere tekst hierover). Er wordt een transfer gemaakt naar andere contexten (verbanden leggen en persoonlijke relevantie).

Ronde 4: Reflectieronde

Bij de 4^e leesronde controleren we of de leesdoelen zijn behaald.

Hoe gebruik je dit tekstboekje

Herhaald lezen

Zoals je hierboven hebt kunnen lezen, zijn de teksten en opdrachten zo opgebouwd, dat je elke tekst meerdere keren kunt lezen. Dit versterkt het leesniveau, de woordenschat en het tekstbegrip.

Start met technisch lezen

We adviseren om een tekst eerst in te zetten ter oefening van het technisch lezen. In het bijbehorende *doeloverzicht taal en lezen* (te vinden op de portal van De Noordwijkse Methode), vind je een overzicht van de technisch leesdoelen die je hieraan kunt koppelen. Als leerkracht kies je zelf welk doel je op dit moment relevant vindt voor jouw groep.

Planning in je weekrooster

Als school of leerkracht kies je zelf hoe vaak je de tekst en de opdrachten in wilt plannen. Voor optimaal leeseffect, adviseren we drie leesmomenten in de week met daaraan gekoppeld een reflectie/evaluatie van de leesdoelen:

1 x 45 minuten:

Introductie van de tekst, technisch lezen en eerste ronde onderzoekend lezen.

2 x 30 minuten:

Ronde 2 en 3 van het onderzoekend lezen. Deze opdrachten kun je gezamenlijk doen of inplannen in de zelfstandige taken van de leerlingen.

1 x 10 minuten:

Ronde 4 van het onderzoekend lezen. In deze ronde evalueer je als leerkracht of de lees- en taaldoelen behaald zijn.

Eventueel kun je ervoor kiezen om de rondes te integreren in de vakatelijs tijdens de middagen. Hierdoor kun je ook delen van je taalonderwijs naar de middag verschuiven en creëer je extra ruimte in je ochtendprogramma.

Woordenschat

Gekoppeld aan het thema en de teksten in dit boekje, vind je woordenschatlijsten. Deze woordenschatlijsten zijn gekoppeld aan de BAK-woordenlijst (Basiswoordenlijst Amsterdamse Kleuters) voor groep 1 en 2 en de WAK-woordenlijst (Woordenlijst Amsterdamse Kinderen) voor groep 3 t/m 8. Deze lijsten zijn in 2007 door het Ministerie van OC&W ontwikkeld als checklist voor het ontwikkelen van een goede woordenschat op de basisschool. De Noordwijkse Methode heeft de woorden uit de BAK-lijst en de WAK-lijst geselecteerd die passen bij het thema. Wij raden aan om tijdens het thema aandacht te besteden aan deze woorden. Veel van de woorden zullen terugkomen in de teksten van onderzoekend lezen, luisteren en kijken.

Boeksuggesties

Naast de teksten in dit boekje die je inzet voor technisch lezen, onderzoekend lezen en taalopdrachten in de verschillende leesrondes, is het belangrijk om te werken aan leesplezier en zelfstandig lezen. Daarom vind je in dit tekstboekje thema gerelateerde boeksuggesties ter stimulering van het zelfstandig lezen in de klas. We adviseren om boeken te lenen bij de bibliotheek of waar nodig aan te schaffen.

Teksten met uitgewerkte lessuggesties voor de leesrondes

In dit tekstboekje zijn 10 uitgewerkte teksten te vinden. Hierbij is bewust gekozen voor diverse tekstsoorten, van nieuwsberichten tot gedichten en alle andere mogelijke tekstsoorten. Onder de tekst staat vermeld welke tekstsoort het is en welke taal-, lees- en woordenschatdoelen in de opdrachten aan bod komen. Vervolgens is per ronde een uitgewerkte werkvorm beschreven. Deze werkvormen sluiten aan bij de taal-en leesdoelen voor de middenbouw. Het overzicht van deze doelen vind je in het *doelenuverzicht taal en lezen*.

Extra teksten en werkvormsuggesties

Naast de 10 teksten met uitgewerkte lessuggesties, vind je in dit boekje een extra verzameling themagerelateerde teksten die je kunt inzetten in je klas. Deze teksten zijn op tekstsoort geordend. Ook vind je een lijst met werkvormen per ronde. Deze kun je inzetten als alternatief voor de uitgewerkte werkvorm bij de 10 uitgewerkte lessen of als werkvorm bij de extra teksten.

Overzichtstabel met tekstsoorten en werkvormen

In bijlage 1 is een overzicht te vinden van alle tekstsoorten en werkvormen die aan bod komen in dit tekstboekje. Hierdoor wordt het voor de leerkracht inzichtelijk aan welke doelen en tekstsoorten allemaal gewerkt is.

WAK-woordenlijst groep 5 Bouwen

De watertoren	Het reptiel
Het landschap	De amfibie
Het natuurlandschap	De verbinding
Het tropisch klimaat	De locatie
Het landklimaat	De stadsmuur
Het poolklimaat	De stadsrand
Het woestijnklimaat	Het gebied
Het zeeklimaat	Het landhuis
De gevel	Bewoonbaar
De tentoonstelling	Onbewoonbaar
De schaal	Dakloos
De millimeter	Een dak boven je hoofd hebben
De decimeter	De geschiedenis
De elektricien	De oliemolen
De elektriciteitskabel	De papiermolen
De kunststof	De poldermolen
Het gips	De zaagmolen
Het lood	De tipi
Het staal	De wigwam
Het metaal	De eeuw
Het tin	Het decenium
Bouwen – bouwden – gebouwd	Het millenium
Houtbewerken – bewerkte hout – houtbewerkt	De gewervelde dieren
In elkaar zetten	De ongewervelde dieren
Het bouwwerk *	Het zoogdier *
Het grachtenpand *	De vogel *
De woonboot *	De vis *
De kubuswoning *	Het insect *
Het dijkhuis *	De spin *
De (stolp)boerderij *	De opbouw *

De molen *	De functie *
Het woonwagencamp *	Het skelet *
Het Tiny house *	De spier *
De bungalow *	De pees *
De woning *	De zenuw *
Het klimaat *	Bewegen *
Het hooggebergte *	Het gewricht *
De woestijn *	De bionische ledematen *
Het tropisch regenwoud *	Aangeboren *
De steppe *	Aangeleerd *
De savanne *	De erfelijkheid *
De infrastructuur *	Het gedrag *
De inrichting *	Het DNA *
De architectuur*	De cel *
De prehistorie *	Het organisme *
De oudheid *	De constructie *
De tempel *	De eigenschap *
Het aquaduct *	De stevigheid *
De middeleeuwen *	De vorm *
Het kasteel *	Het materiaal *
Het handelsnetwerk *	Het bouwberoep *
De Hanzestad *	Het gereedschap *
Het bestuur *	De dakdekker *
De stadsrechten *	De tegelzetter *
De Renaissance *	De architect *
De Gouden Eeuw *	De steenhouwer *
De grachtengordel *	De stukadoor *
Het geveltype *	De installateur *
Het buitenhuis *	De loodgieter *
De industriële revolutie *	De metselaar *
De sociale kwestie *	De timmerman *

De wereldtentoonstelling *	De bekister *
De wederopbouw *	De betonstorter *
Ecologisch wonen *	De ijzervlechter *
2D *	De schilder *
3D *	De behanger *
Het kenmerk *	De wegenbouwer *
De plattegrond *	De bouwplaatsmachinist *
De centimeter (cm) *	De troffel *
De meter (m) *	De betonschaar *
Het monument *	Het breekijzer *
Het werelderfgoed *	De rolmaat *
Het wereldwonder *	Het peillint *
De bijl *	De duimstok *
De kruiwagen *	De waterpas *
De lijmkleem*	De hoekmeter *
De boor *	De verfroller *
De hamer *	Het plamuurmes *
De zaag *	Het afplakmateriaal *
De betonmolen *	De waterpomptang *
Het kitpistool *	De schroevendraaier *
De steeksleutel *	De beitel *

*De woorden met een sterretje zijn extra toegevoegd door De Noordwijkse Methode. In de BAK/WAK lijst staan deze bij een andere leeftijdsgroep ingedeeld. Deze keuze is gemaakt omdat de woorden aan bod komen in de ateliers en/of de tekstboekjes bij dit thema.

WAK-woordenlijst groep 6 Bouwen

Het bouwwerk	De opbouw
De aanleunwoning	Een bestaan opbouwen
De arbeiderswoning	De gereedschapskist
De woningbouwcorporatie	De architect
Het duinlandschap	De rolmaat
Het heuvellandschap	De huurwoning
Het rivierenlandschap	Het koophuis
Het zandlandschap	Het huurhuis
Het zeeleilandschap	De buitenwijk
Het zeelandschap	De flatwijk
De steppe	De nieuwbouwwijk
De savanne	De vrijstaande woning
De inrichting	Het appartement
De oudheid	Het pand
Het aquaduct	Het woonerf
Het bestuur	Onderdak hebben
Het kenmerk	Onderdak vinden
Het monument	Zich ergens vestigen
De heftruck	De bouwtechniek
De middeleeuwen	De klusjesman
De prehistorie	De smid – smeden
De steentijd	Het beton
Het Romeinse rijk	Het cement
De beenderen	Het industrieterrein
De wervel	Het marmer
Het herenhuis	Het werktuig
Het grachtenpand *	Het zoogdier *
De woonboot *	De vogel *
De kubuswoning *	Het reptiel *
Het dijkhuis *	De amfibie *

De (stolp)boerderij *	De vis *
De molen *	Het insect *
De watertoren *	De spin *
Het woonwagencamp *	De functie *
Het Tiny house *	Het skelet *
De bungalow *	De spier *
De woning *	De pees *
Het landschap *	De zenuw *
Het klimaat *	Bewegen *
Het hooggebergte *	Het gewricht *
De woestijn *	De bionische ledematen *
Het tropisch regenwoud *	Aangeboren *
De infrastructuur *	Aangeleerd *
De architectuur*	De erfelijkheid *
De tempel *	Het gedrag *
Het kasteel *	Het DNA *
Het handelsnetwerk *	De cel *
De Hanzestad *	Het organisme *
De stadsrechten *	De constructie *
De Renaissance *	De eigenschap *
De Gouden Eeuw *	De stevigheid *
De grachtengordel *	De vorm *
Het geveltype *	Het materiaal *
Het buitenhuis *	De verbinding *
De industriële revolutie *	Het bouwberoep *
De sociale kwestie *	Het gereedschap *
De wereldtentoonstelling *	De dakdekker *
De wederopbouw *	De tegelzetter *
Ecologisch wonen *	De steenhouwer *
2D *	De stukadoor *
3D *	De installateur *

De plattegrond *	De loodgieter *
De schaal *	De metselaar *
De millimeter (mm) *	De timmerman *
De centimeter (cm) *	De bekister *
De meter (m) *	De betonstorter *
Het werelderfgoed *	De ijzervlechter *
Het wereldwonder *	De schilder *
De steeksleutel *	De behanger *
De beitel *	De wegebouwer *
De bijl *	De bouwplaatsmachinist *
De kruiwagen *	De troffel *
De lijmkleem*	De betonschaar *
Het kitpistool *	Het breekijzer *
Het afplakmateriaal *	Het peillint *
De waterpomptang *	De duimstok *
De schroevendraaier *	De waterpas *
De boor *	De hoekmeter *
De hamer *	De verfroller *
De zaag *	Het plamuurmes *
De betonmolen *	

*De woorden met een sterretje zijn extra toegevoegd door De Noordwijkse Methode. In de BAK/WAK lijst staan deze bij een andere leeftijdsgroep ingedeeld. Deze keuze is gemaakt omdat de woorden aan bod komen in de ateliers en/of de tekstboekjes bij dit thema.

Boekensuggesties

Nodig bij dit thema

Zo wonen we, Jiri Dvorak

De slak heeft zijn huisje op zijn rug en de mens gaat op vakantie met de camper. De mieren wonen in een mierenhoop, en de mens in de stad. Via het groene of rode folieblad zie je hoeveel de woningen van de mens en de dieren op elkaar lijken. Oblong prentenboek met zeefdrukken in groen en rood. Vanaf ca. 8 t/m 10 jaar.

Informatieve boeken

Bijzondere huizen, Marianne Meulenpas

Lees alles over bijzondere huizen, van architectuur in ongebruikelijke vormen zoals kubussen en tiny houses tot woningen die zelf zorgen voor hun eigen water en stroom. Met kleurenillustraties en -foto's. Vanaf ca. 7 jaar.

Hoge gebouwen, Annerieke van Heugten

Hoe kan het dat hoge gebouwen niet omwaaien? En hoe worden de ramen van een wolkenkrabber gewassen? Leer van alles over hoge gebouwen. Met kleurenfoto's en -illustraties. Vanaf ca. 7 jaar.

Grootse gebouwen, Mack

In Rome staan het Pantheon en het Colosseum, en in New York het Empire State Building en het Vrijheidsbeeld. Ontdek ruim dertig beroemde gebouwen en bouwwerken over de hele wereld. Met kleurenfoto's, grappige illustraties en raadseltjes. Voorlezen vanaf ca. 5 jaar, zelf lezen vanaf ca. 8 jaar.

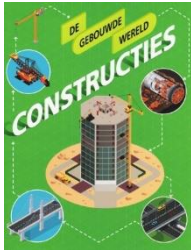
Dierenbouwsels, Christiane Dorion

Wist je dat sommige dierenbouwsels een grote inspiratiebron zijn voor mensen? In dit boek worden zesentwintig dieren voorgesteld die constructies maken waarvan de mens iets heeft geleerd. Met kleurenillustraties. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

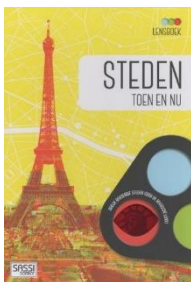
Een boek vol huizen, Pieter van Eenogé & Julie de Graaf

Een duik in de geschiedenis van bijzondere huizen, met weetjes over de bouwkunst, beroemde architecten en kunstenaars, bouwstijlen en -materialen, en meer. Met surrealistische kleurenillustraties. Vanaf ca. 9 jaar.

Constructies, Paul Mason

Overzicht van ingewikkelde constructies zoals wolvenkrabbers en metrostations. Met gekleurde illustraties en foto's. Vanaf ca. 9 t/m 11 jaar.

Steden toen en nu, I. Trevisan

Parijs heeft de Eiffeltoren en New York het Vrijheidsbeeld. Ontdek van alles over de beroemde bouwwerken in dertien grote steden. Met kleurenillustraties, waarbij je door de driekleurige lens o.a. ziet hoe het gebouw er vroeger uitzag. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Waar dieren wonen, John Woodward

Bezoek diverse habitat's en maak kennis met de dieren die daar leven. Vanaf ca. 9 jaar.

Zomaar een straat door de eeuwen heen, Anne Miljard

Wandel door de tijd en zie hoe het leven in een dorp of straat is veranderd vanaf de prehistorie tot de dag van vandaag. Kijkboek met paginagrote kleurenillustraties met o.a. inkijkjes in huizen, een tijdslijn en een korte tekst. Vanaf ca. 10 jaar.

Zo werken je... botten en spieren, Paul Mason

Als je loopt, danst of fietst moet je je lichaam kunnen bewegen. Lees hoe dit allemaal mogelijk is door je stevige botten en soepele spieren. Met veel kleurenillustraties en -foto's. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Het skelet, Anna Claybourne

Waarom vergaat een skelet niet? Hoe bewegen spieren je lichaam? Uitleg van de werking van het skelet via kleurenillustraties, ook dwarsdoorsnedes, en proefjes. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

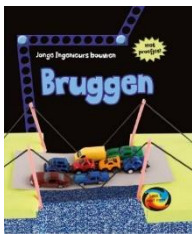
Billie en zijn genen, Stefan Boonen

Heb je blauwe of bruine ogen? Kan je snel rennen? Het komt allemaal door je genen! Door hen houd je van sport of niet, en ook hoe je eruitziet en of je van chocolade houdt. Lees van alles over deze kleine deeltjes, die o.a. in je spug, haren en zweet zitten. Met stripachtige kleurenillustraties. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Bijzonder beroerde bouwers, Sean Connolly

Waarom staat de toren van Pisa scheef, zonk de Titanic en liep het meer van Louisiana leeg? Verbaas je over 33 blunders uit de geschiedenis met bouwwerken en voertuigen en ga zelf aan de slag met experimenten. Met veel stripachtige kleurenillustraties in de kleur blauw en enkele zwart-witfoto's. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Bruggen, Tammy Enz

Hoe bouw je een lange brug zonder dat hij instort? Lees van alles over o.a. soorten bruggen, bruggenhoofden en uitzetvoegen. En ontdek zelf hoe het allemaal werkt door de proefjes te doen. Met grote kleurenfoto's. Makkelijk te lezen, vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

De atlas van wereldwonderen, Lucy Letherland & Ben Handicott

Wel eens gehoord van de piramides van Gizeh of de scheve toren van Pisa? Ontdek welke bijzondere gebouwen, natuurwonderen enz. in elk werelddeel te vinden zijn. Grote atlas met landkaarten, een grote kleurenillustratie van elk wonder en zoekopdrachten. Vanaf ca. 9 t/m 12 jaar.

Fictieve boeken

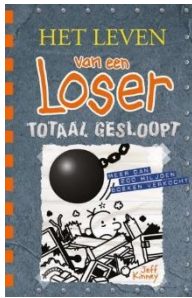
De iglo van tante Friet, Tosca Menten

Grappige verhalen over fantastische dieren die wonen op unieke plekken, zoals in de iglo van tante Friet. Kun je huisstofmijt leren stofzuigen? En hoe vaak mag je een doucheslang douchen? Met gekleurde illustraties. Voorlezen vanaf ca. 7 jaar, zelf lezen vanaf ca. 9 jaar.

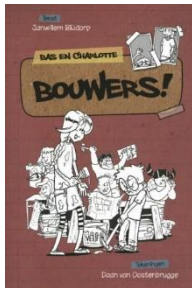
Kom binnen! Theaterlezen over thuis, Ineke Kraijo & Marlies Verhelst

Twintig verhalen en moppen over de unieke thuisomgevingen van verschillende kinderen. Zo viert Savannah Koningsdag op Curaçao en woont Ties op een woonboot. Om samen met twee tot vier personen voor te dragen, waarbij ieder zijn eigen tekst of rol heeft. Met kleurenillustraties. Makkelijk te lezen. Vanaf ca. 8 jaar.

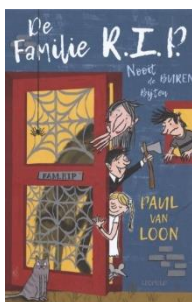
Het leven van een Loser: totaal gesloopt, Jeff Kinney

Omdat hun huis wordt gerenoveerd, bereidt de familie van Bram zich voor om tijdelijk naar een andere buurt te verhuizen. Er gaat echter van alles mis tijdens de renovatie. Kunnen ze wel in de stad blijven wonen? Vanaf ca. 10 jaar.

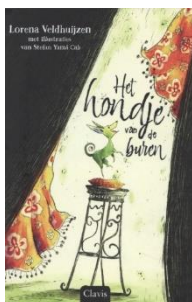
Bouwers!, Jan Willem Blijdorp

Bas en Charlotte gaan samen met hun klas in de zomervakantie een school in Roemenië opknappen. Zullen ze de kinderen daar kunnen helpen? Vanaf ca. 10 jaar.

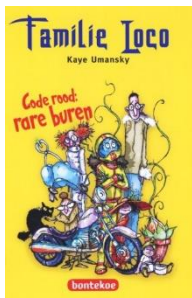
Nooit de buren bijten!, Paul van Loon

De familie Rip is geen gewone familie en buurman Knieper ziet ze het liefst vertrekken. Dat loopt anders dan hij dacht. Vanaf ca. 9 jaar.

Het hondje van de buren, Lorena Veldhuijzen

Als Lodewijk en Reetjol vergeten een cadeau te kopen voor de verjaardag van hun zoontje Bob (11), besluiten ze het hondje van de buren te 'lenen'. Bob wil dolgraag een hond, maar deze hond? Het duurt niet lang voor het leven thuis volledig op zijn kop staat! Met zwart-wittekeningen. Vanaf ca. 10 jaar.

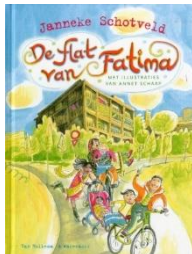
Code rood: rare buren, Kaye Umansky

Diederik Baksteen krijgt nieuwe buren. Zijn moeder wil niet dat hij met hen omgaat. Ze zijn namelijk een beetje raar en in alle opzichten anders dan de keurige familie Baksteen. Vanaf ca. 9 jaar.

Een vreemde ontdekking, E. Noorlander – van der Laan

Niels groeit op in Afrika, maar moet met zijn ouders mee terug verhuizen aan Nederland. Daar moet hij erg wennen. Maar hij doet ook een spannende en vreemde ontdekking... Met zwart-wittekeningen. Vanaf ca. 9 jaar.

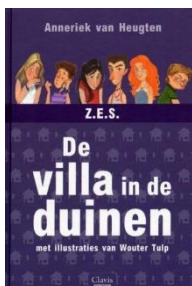
De flat van Fatima, Janneke Schotveld

Nadat haar ouders zijn gescheiden verhuist Karel (11) met haar moeder naar een verwaarloosde flat. Met haar nieuwe vrienden probeert ze buurvrouw Fatima te helpen. Voorlezen vanaf ca. 8 jaar, zelf lezen vanaf ca. 10 jaar.

De flat aan het einde van de wereld, Arndís Þórarinsdóttir & Hulda Sigrún Bjarnadóttir

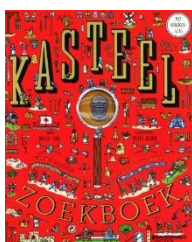
Björk gaat voor het eerst naar haar oma op een eiland aan het einde van de wereld, waar iedereen in hetzelfde gebouw woont en met elkaar samenwerkt. Als de laatste boot van het seizoen vertrokken is, moet Björk daar een tijdje zien te overleven. Vanaf ca. 10 jaar.

De villa in de duinen, Anneriek van Heugten

In de duinen staat een oude, leegstaande villa. Margot ontdekt dat Doortje, een oud vrouwtje, op de zolder woont. Ze heeft de villa geërfd van de eigenaren. De villa zou echter afgebroken worden. Vanaf ca. 9 jaar.

Zoekboeken

Kasteel zoekboek, David Long

Lees van alles over kastelen in de middeleeuwen door te zoeken naar figuren en voorwerpen. Er zijn 16 zoekplaten van o.a. een stad, kasteel, kasteelplein, belegering en gevangenis. Misschien heb je daarbij het bijbehorende 'vergrootglas' nodig! Met gedetailleerde kleurenillustraties, veel zoekopdrachten, tijdlijn en oplossingen. Vanaf ca. 8 t/m 10 jaar.

Gedichten

Wil je mijn kamer zien?, Bette Westera & Naomi Tieman

Verzameling verhalen en gedichten over een bijzonder huis waar iedereen welkom is, met achttien kamers: achter elke deur gaat een unieke bewoner schuil, van keukenprinsessen tot walrussen zonder zwemdiploma. Met gekleurde illustraties. Voorlezen vanaf ca. 6 jaar, zelf lezen vanaf ca. 8 jaar

'Nieuwe burens'

Hoe is het om, soms door oorlog of armoede, naar een ander land te gaan? Over hoe het was, in het geboorteland, en hoe het nu hier is, in Nederland. Zo'n vijftig gedichten van ruim dertig bekende kinderdichters. Met enkele kleurenillustraties. Vanaf ca. 7 t/m 12 jaar.

Stripverhalen

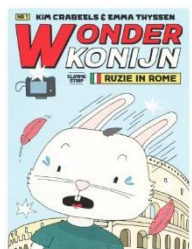
Geronimo Stilton: Ontvoering in het Colosseum

Ballonstrip.

Geronimo Stilton: De strijd om de Eiffeltoren

Geronimo zorgt er samen met journaliste Pattie Spring, Benjamin, Pandora en professor Volt voor dat de Piratenkatten er niet in slagen de bouw van de Eiffeltoren te dwarsbomen. Ballonstrip, vanaf ca. 8 jaar.

Wonder konijn: Ruzie in Rome, Emma Thyssen & Kim Crabeels

Fluffi verveelt zich en voelt zich eenzaam. Zijn baasje zit de hele dag op school. Op een dag weet hij te ontsnappen. Hij vliegt naar het Colosseum in Rome. In deze arena wordt toch al jaren niet meer gevochten? Ballonstrip in kleur met weetjes over konijnen en het Colosseum. Vanaf ca. 9 jaar.

Uitgewerkte les 1: Informatieve tekst – nieuwsbericht – Een doe-het-zelf-huttenbouw-box

Lees met de kinderen de volgende tekst via Kidsweek:

<https://www.kidsweek.nl/nieuws/stelling-iedereen-moet-een-doe-het-zelf-huttenbouw-box-krijgen>

Doelen bij de les:

Behandelde tekstsoort	<i>Informatieve tekst</i> Nieuwsbericht
Voortgezet technisch lezen	<i>Algemeen</i> Ik gebruik leestekens zoals een komma of punt op de goede manier bij het voorlezen.
Woordenschat	<i>Algemeen</i> Ik begrijp nieuwe woorden De zaag.
Onderzoekend lezen	<i>Algemeen</i> Ik kan feiten en meningen onderscheiden in een tekst. Ik kan een mening vormen over een tekst. <i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> <i>Onthouden en begrijpen:</i> Waarover gaat de tekst? Waarom moet iedereen volgens de tekst een doe-het-zelf-huttenbouw-box krijgen? <i>Kritisch denken:</i> Kloppen deze argumenten? Hoe zou je deze argumenten kunnen weerleggen? Wat is een feit en wat is een mening in de tekst? Kun je de volgorde van de stappen ook veranderen? Wat gebeurt er dan? <i>Verbanden leggen:</i> Geef 3 argumenten voor de stelling en 3 argumenten tegen de stelling. <i>Perspectief nemen:</i> Hoe zouden mensen vroeger hutten hebben gebouwd? <i>Waardebepaling:</i> Wat moet ik eerst doen? Wat heb ik allemaal nodig om een hut te bouwen? Zijn de stappenplannen van de kinderen netjes opgemaakt en voldoen ze aan de eisen? <i>Persoonlijke relevantie:</i> Wat vind jij, moet iedereen een doe-het-zelf-huttenbouw-box krijgen? <i>Creatief denken:</i> Hoe kun je de hut aanpassen zodat je hem kunt verplaatsen? Of zodat de hut wind- en waterdicht is? <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). Ik geef de tekst betekenis door er een beeld bij te vormen in mijn hoofd.

	<p><i>Extra tekst (ronde 3)</i> <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan aantekeningen maken bij een verhaal en dit overzichtelijk weergeven. Ik kan belangrijke informatie uit een tekst halen. Ik kan van een gelezen tekst onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken.</p>
Mondelinge taalvaardigheid	<p><i>Gesprekken voeren</i> Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.</p>
Schrijven	<p><i>Algemeen</i> Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan de spellingsregels toepassen. Ik kan het woordgebruik en de toon aanpassen aan degene voor wie ik schrijf.</p>
Tekstsoort schrijven	<p><i>Informatieve tekst</i> Stappenplan</p>

Sessie 1: betekenisronde

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Waarover gaat de tekst? Waarom moet iedereen volgens de tekst een doe-het-zelf-huttenbouw-box krijgen?

Deel 1: Laat de kinderen uitleggen wat het onderwerp van de tekst is (Leesstrategie / LIB).

Deel 2: Laat de kinderen in tweetallen een meerkeuzevraag met een a,b,c,d antwoord maken en laat ze deze opschrijven. Bespreek vervolgens een aantal vragen klassikaal. Wie weet het goede antwoord? Wie heeft een andere quizvraag kunnen bedenken?

Sessie 2: detailronde:

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Kloppen deze argumenten? Hoe zou je deze argumenten kunnen weerleggen? Wat is een feit en wat is een mening in de tekst?

Verbanden leggen: Geef 3 argumenten voor de stelling en 3 argumenten tegen de stelling.

Deel 1: Laat de kinderen de feiten en meningen onderscheiden in de tekst. Wat is een feit? En wat zijn meningen?

Deel 2: De tekst gaat over de stelling: Iedereen moet een doe-het-zelf-huttenbouw-box krijgen.

Zijn de kinderen het eens of oneens met de stelling?

Bedenk 3 argumenten voor en 3 argumenten tegen de stelling en schrijf deze op.

Sessie 3: contextronde

Denkbubbelvragen:

Kritisch denken: Kun je de volgorde van de stappen ook veranderen? Wat gebeurt er dan?

Perspectief nemen: Hoe zouden mensen vroeger hutten hebben gebouwd?

Waardebepaling: Wat moet ik eerst doen? Wat heb ik allemaal nodig om een hut te bouwen?

Persoonlijke relevantie: Wat vind jij, moet iedereen een doe-het-zelf-huttenbouw-box krijgen?

Creatief denken: Hoe kun je de hut aanpassen zodat je hem kunt verplaatsen? Of zodat de hut wind- en waterdicht is?

Kijk met de kinderen het filmpje over hoe je hutten bouwt:

<https://www.youtube.com/watch?v=SJu0prSPbyU>.

Laat de kinderen zelf een stappenplan schrijven over hoe je een hut moet bouwen. Het stappenplan moet aan de volgende eisen voldoen:

1. Je beschrijft alle benodigdheden.
2. Je gebruikt minimaal 5 stappen.
3. Bij elke stap schrijf je een kort stukje tekst en maak je een kleine tekening.
4. Je kleurt de tekeningen in.

De kinderen letten tijdens het schrijven van het stappenplan op de spellingsregels.

Je kunt er ook voor kiezen om de kinderen uit groep 6 (of de taalsterke kinderen) de volgende tekst ook te laten lezen:

<https://www.veiligevoeten.nl/wp-content/uploads/2017/04/BouwGoedeHutten-VeiligeVoeten.pdf>

Dit is een langere tekst waarin uitgebreid wordt uitgelegd wat je allemaal nodig hebt om hutten te bouwen en hoe je dit moet doen.

Sessie 4: Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Zijn de stappenplannen van de kinderen netjes opgemaakt en voldoen ze aan de eisen?

Laat de kinderen elkaars stappenplannen lezen en controleren op de leesbaarheid en of het stappenplan voldoet aan alle eisen. Wat vinden ze het beste aan het stappenplan van de ander? En wat mist er nog of zou er nog beter kunnen?

Uitgewerkte les 2: Amuserende tekst – lied – Als ik bouw

Als ik bouw via YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=NLZp8a9DUBI>

Als ik bouw

*In onze straat daar zijn ze bezig,
ze bouwen huizen verderop.
Ben benieuwd wie daar gaan wonen,
dat levert vast weer vriendjes op.*

*Op elke bouwplaats staan er helden,
iedereen kijkt naar ze op.
Want ze houden zo van bouwen:
Slaan de spijkers op de kop.*

*Ik denk dat ik ook handig ben.
Ik heb spieren, moet je zien.
Dus bouwvakker wordt het voor mij misschien.*

*Als ik bouw,
stamp ik huizen uit de bodem.
Als ik bouw,
staan de muren met de daken er al gauw.
Het maakt me echt niet moe,
want elke dag doe ik waarvan ik hou:
Als ik bouw.*

*Kijk daar staan ze met z'n vijven,
en we weten het precies.
Een is keihard aan het graven.
De rest geeft goedbedoeld advies.*

*Op elke bouwplaats staan er helden,
samen klaren ze de klus.*

Lekker lassen, heien, sjouwen.

Daarna de keet in, lekker knus.

*Ik denk dat ik ook handig ben,
gespierd van top tot teen.*

Al weet ik nu, je bouwt iets nooit alleen!

*Als ik bouw,
stamp ik huizen uit de bodem.*

*Als ik bouw,
staan de muren met de daken er al gauw.*

*Het maakt me echt niet moe,
want elke dag doe ik waarvan ik hou:*

Als ik bouw.

Doelen bij de les:

Behandelde tekstsoort	<i>Amuserende tekst</i> Lied
Voortgezet technisch lezen	<i>Algemeen</i> Ik kan teksten vloeiend lezen, zonder dat ik lang hoeft na te denken over de woorden.
Woordenschat	<i>Algemeen</i> Ik begrijp nieuwe woorden. De bouwplaats, de bouwvakker, graven, de spijker (groep 3), het dak (groep 3).
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> <i>Onthouden en begrijpen:</i> Waar gaat het lied over? Over wie gaat het lied? <i>Verbanden leggen:</i> Wat zijn de signaalwoorden in de tekst? Welk verband geven de signaalwoorden aan? Wat is het verband tussen deze zinnen/zinsdelen? En welk signaalwoord kan ik hier dan bij gebruiken? <i>Creatief denken:</i> Herschrijf het lied. <i>Persoonlijke relevantie:</i> Zou ik later graag op de bouw willen werken? Waarom wel/niet? <i>Waardebepaling:</i> Wat is belangrijk om rekening mee te houden bij het schrijven van een lied? (de lengte van de woorden bijvoorbeeld, klinkt het nog steeds hetzelfde?) Kunnen de kinderen signaalwoorden op een eenvoudige manier toepassen? <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan informatie ordenen (bijvoorbeeld met signaal woorden) voor een beter begrip van de tekst. <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan belangrijke informatie uit een tekst halen.
Schrijven	<i>Algemeen</i> Ik heb een vlot schrijftempo. Ik kan eenvoudige signaalwoorden (incl. verbindingswoorden en voegwoorden) op een goede manier toepassen.

	<i>Gebruik leestekens</i> Ik weet waar ik een komma en dubbele punt moet zetten.
Tekstsoort schrijven	<i>Amuserende tekst</i> Kort liedje

Sessie 1: betekenisronde

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Waar gaat het lied over? Over wie gaat het lied?

Zing met de kinderen het lied.

Laat de kinderen twee of drie zinnen opschrijven waarin ze uitleggen waar het lied over gaat. De kinderen bespreken dit even kort in duo's.

Sessie 2: detailronde:

Denkbubbelvraag:

Verbanden leggen: Wat zijn de signaalwoorden in de tekst? Welk verband geven de signaalwoorden aan?

Geef ieder kind een uitgeprinte versie van de songtekst van het lied en de signaalwoorden uit bijlage 3 (of laat ze samenwerken in tweetallen).

Deel 1 : Laat de kinderen de signaalwoorden in de tekst kleuren. Welke signaalwoorden in de tekst kunnen ze vinden?

Kunnen ze ook het bijbehorende verband uitleggen tussen de twee zinsdelen? Maak hiervoor groepjes van twee, de kinderen leggen dit aan elkaar uit. Bespreek dit vervolgens klassikaal.

Deel 2: Laat de kinderen nu een signaalwoord vervangen door een ander signaalwoord (met hetzelfde verband). De kinderen mogen even oefenen met het zingen van het nieuwe liedje, hoe klinkt het liedje nu? Is het mogelijk om signaalwoorden zomaar te vervangen? Waar moet je dan op letten? (LIB)

Sessie 3: contextronde

Denkbubbelvragen:

Verbanden leggen: Wat is het verband tussen deze zinnen/zinsdelen? En welk signaalwoord kan ik hier dan bij gebruiken?

Waardebepaling: Wat is belangrijk om rekening mee te houden bij het schrijven van een lied? (de lengte van de woorden bijvoorbeeld, klinkt het nog steeds hetzelfde?)

Creatief denken: Herschrijf het lied.

Persoonlijke relevantie: Zou ik later graag op de bouw willen werken? Waarom wel/niet?

Laat de kinderen de songtekst herschrijven zodat er in elke zin een signaalwoord staat. De kinderen doen dit in twee- of drietallen. Let er hierbij goed op dat de kinderen ook de leestekens (zoals komma's en dubbele punten goed gebruiken).

Geef de kinderen daarna de tijd om hun lied goed te oefenen, ze mogen eventueel ook wat andere dingen in het lied aanpassen.

Laat de groepjes die graag hun liedje willen zingen voor de klas dit doen. Sluit af met een applaus voor de hele groep.

Sessie 4: Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Kunnen de kinderen signaalwoorden op een eenvoudige manier toepassen?

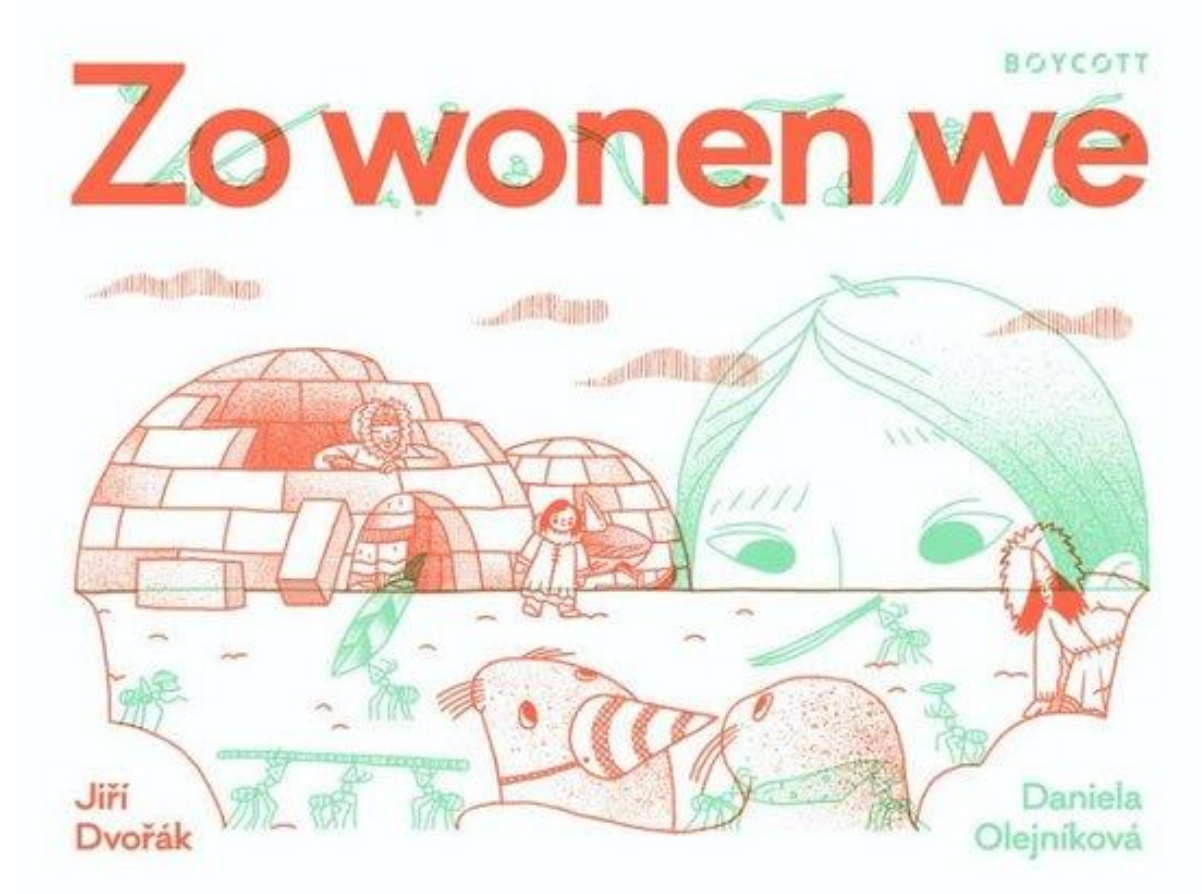
Vertel de kinderen dat jullie nogmaals het lied gaan zingen, maar dit keer zonder de tekst erbij. Jij zingt met de kinderen mee, maar niet wanneer er een signaalwoord staat. Kunnen de kinderen de signaalwoorden op een eenvoudige manier toepassen?

Of:

Laat de kinderen in drie zinnen opschrijven wat ze van het lied en de lessenreeks vonden. De kinderen gebruiken hiervoor minimaal 2 signaalwoorden. Laat de kinderen dit uitwisselen in hun groepje en bespreek er een paar klassikaal.

Uitgewerkte les 3: Amuserende tekst – prentenboek – Zo wonen we

Voor deze les is het boek 'Zo wonen we', door Jiri Dvorak en Daniela Olejnikova, nodig.

Doelen bij de les:

Behandelde tekstsoort	<i>Amuserende tekst</i> Informatief prentenboek naar keuze
Voortgezet technisch lezen	<i>Algemeen</i> Ik kan teksten vloeiend lezen, zonder dat ik lang hoef na te denken over de woorden. Ik kan groepen woorden die bij elkaar horen herkennen en op de goede manier voorlezen.
Woordenschat	<i>Algemeen</i> Ik begrijp nieuwe woorden. Het reptiel, de amfibie, bouwen – bouwden – gebouwd, houtbewerken – bewerkte hout – houtbewerkt, in elkaar zetten, het bouwwerk, de gewervelde dieren, de ongewervelde dieren, het zoogdier, de vogel, de vis, het insect, de spin, de woning, de constructie, de eigenschap, de stevigheid, de vorm.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> <i>Onthouden en begrijpen:</i> Welke huizen van mensen komen voor in het boek en welke huizen van dieren komen voor in het boek? <i>Kritisch denken:</i> Klopt alle informatie die in het boek staat over de huizen van dieren en mensen? Hoe kunnen we hierachter komen? Woont dit dier <u>altijd</u> in dit huis? Of heeft dit dier ook wel eens een ander soort huis gebouwd/ in een ander soort huis gewoond? <i>Verbanden leggen:</i> Op welk manier lijken onze huizen op dieren? Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen de huizen van mensen en die van dieren? Wat zijn de overeenkomsten tussen het huis van het dier en mijn zelfontworpen dier? <i>Perspectief nemen:</i> Als ik dit dier zou zijn, zou ik het zelfontworpen huis dan veel vinden lijken op mijn eigen huis? Waarom wel/niet? <i>Waardebepaling:</i> Voor welke mensen is het belangrijk om soms goed te kijken naar hoe dieren hun huizen bouwen en hier inspiratie uit te halen? (architecten bijvoorbeeld) Kunnen de kinderen de belangrijke informatie uit een tekst halen?

	<p><i>Persoonlijke relevantie:</i> Heb ik wel eens een bijzonder dierenhuis gezien? Welke was dat?</p> <p><i>Creatief denken:</i> Ontwerp nu zelf een huis voor de mens die lijkt op een huis van een dier.</p> <p><i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). Ik kan informatie opzoeken uit bijvoorbeeld een woordenboek of online zoekmachine. Ik geef de tekst betekenis door er een beeld bij te vormen in mijn hoofd.</p> <p><i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan aantekeningen maken bij een verhaal en dit overzichtelijk weergeven. Ik kan belangrijke informatie uit een tekst halen.</p>
Schrijven	<p><i>Algemeen</i> Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan de spellingsregels toepassen.</p> <p><i>Gebruik leestekens</i> Ik weet waar hoofdletters, punten, vraagtekens en uitroepetekens staan. Ik weet waar ik hoofdletters moet gebruiken. Ik weet waar ik een komma en dubbele punt moet zetten.</p>
Tekstsoort schrijven	<p><i>Amuserende tekst</i> Fantasieverhaal</p>

Sessie 1: betekenisronde

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Welke huizen van mensen komen voor in het boek en welke huizen van dieren komen voor in het boek?

Deel 1: Kopieer een aantal bladzijden uit het boek 'Zo wonen we'. Zorg ervoor dat de tekst over het huis van de dieren en de mens bij elkaar blijven. De kinderen gaan expertlezen. Maak hiervoor groepjes van drie of vier.

Geef de groepjes daarnaast een groot A3-vel en laat ze de twee begrippen (bijvoorbeeld 'de fuut (pagina 1) en de drijvende eilanden (pagina 2)') opschrijven. Geef de kinderen de tijd om de teksten samen goed door te lezen. Vervolgens maken ze een mindmap van de twee begrippen over alles wat ze hebben gelezen in het verhaal.

Deel 2: Schrijf nu twee begrippen op het bord, namelijk: 'Zo wonen mensen' en: 'Zo wonen dieren'. Verzamel met de kinderen zo veel mogelijk begrippen die horen bij de mindmap over 'Zo wonen dieren' en over 'Zo wonen mensen'.

Tip: Zorg voor groen en rood cellofaan, dit kunnen de kinderen over de tekst en de afbeeldingen schuiven. Om de rode tekst en afbeeldingen goed te kunnen lezen gebruik je het groene cellofaan, en voor de groene tekst en afbeelding het rode cellofaan.

Sessie 2: detailronde:

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Klopt alle informatie die in het boek staat over de huizen van dieren en mensen? Hoe kunnen we hierachter komen?

Verbanden leggen: Op welke manier lijken onze huizen op dieren? Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen de huizen van mensen en die van dieren?

Deel 1: De groepjes hebben nu twee mindmaps gemaakt. Laat de kinderen begrippen in de mindmap onderverdelen in categorieën. Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen het huis van het dier en het huis van de mens?

Doe dit nu ook klassikaal met de mindmaps op het bord.

Deel 2: Hoe zien de huizen van de mensen en de dieren die in het boek beschreven staan er echt uit? Laat de kinderen op internet zoeken naar afbeeldingen en informatie die hoort bij de tekst (bijvoorbeeld: de fuut en de drijvende eilanden van Uros / de hermietkreeft en het dubbelhuis).

Sessie 3: contextronde

Denkbubbelvragen:

Kritisch denken: Woont dit dier altijd in dit huis? Of heeft dit dier ook wel eens een ander soort huis gebouwd/ in een ander soort huis gewoond?

Perspectief nemen: Als ik dit dier zou zijn, zou ik het zelfontworpen huis dan veel vinden lijken op mijn eigen huis? Waarom wel/niet?

Verbanden leggen: Wat zijn de overeenkomsten tussen het huis van het dier en mijn zelfontworpen dier?

Waardebepaling: Voor welke mensen is het belangrijk om soms goed te kijken naar hoe dieren hun huizen bouwen en hier inspiratie uit te halen? (architecten bijvoorbeeld)

Persoonlijke relevantie: Heb ik wel eens een bijzonder dierenhuis gezien? Welke was dat?

Creatief denken: Ontwerp nu zelf een huis voor de mens die lijkt op een huis van een dier.

Laat kinderen een van de afbeeldingen met daarop huizen van dieren uit bijlage 4 kiezen. Laat de kinderen zelf goed kijken naar het huis van het dier, eventueel kunnen ze nog wat meer informatie opzoeken op internet.

Laat de kinderen nu zelf een huis ontwerpen/tekenen dat is geïnspireerd op het huis van het dier. Hiervoor maken de kinderen een schets en schrijven ze minimaal 10 zinnen over het huis. Wie wonen in het huis? Wat is er bijzonder aan dit huis? Op het huis van welk dier is dit huis geïnspireerd? Waar zie je dit aan?

De kinderen letten tijdens het schrijven van de tekst op de opmaak van de tekst, de spellingsregels en de leestekens.

Tip: Voor de taalsterke lezers kun je nog de volgende tekst toevoegen die horen bij de afbeeldingen uit bijlage 7. De tekst is te vinden via: <https://www.dierenfun.com/5-dieren-met-de-meest-geweldige-huizen/>

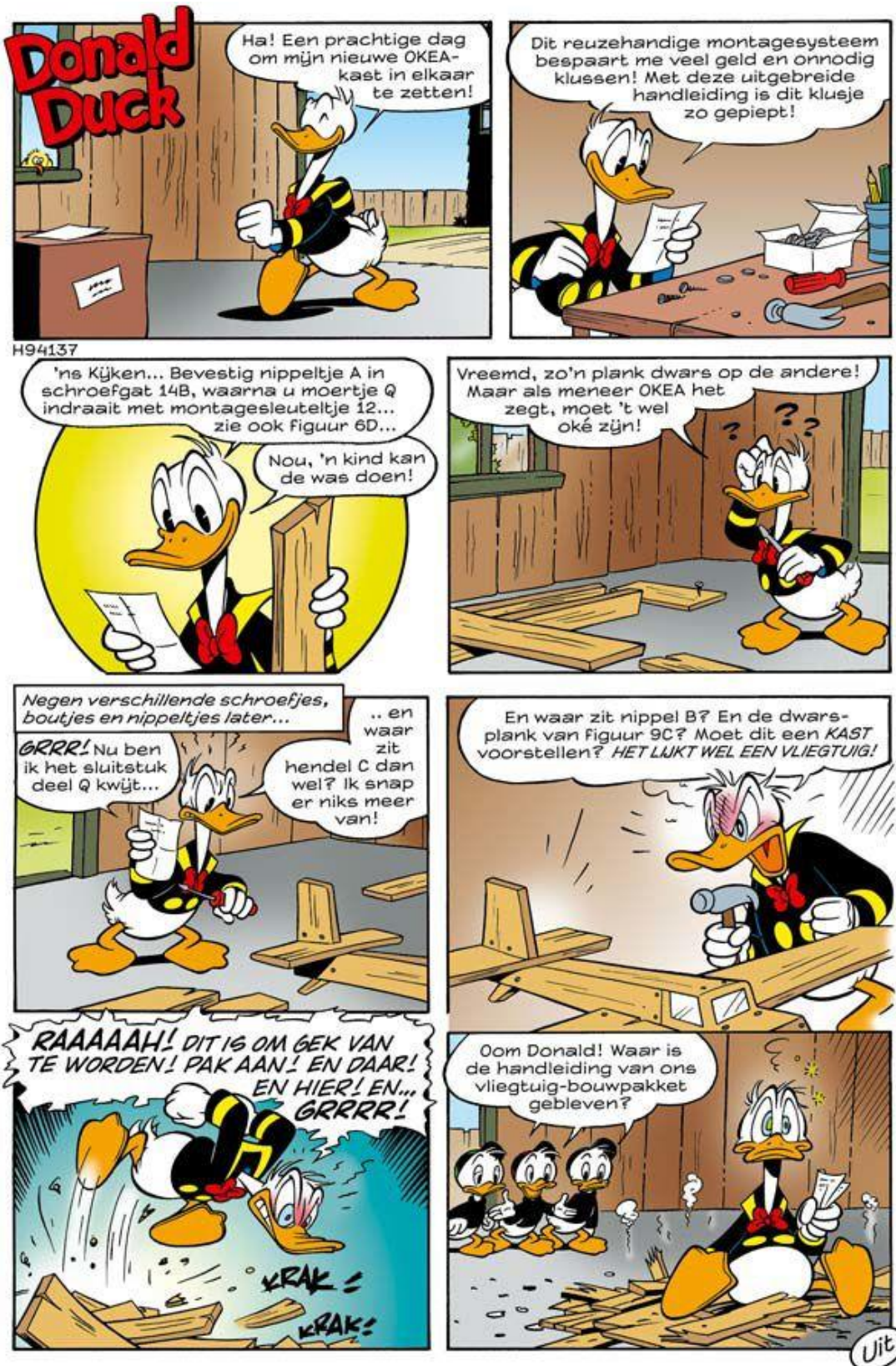
Sessie 4: Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Denkbubbelvraag:
Waardebepaling: Kunnen de kinderen de belangrijke informatie uit een tekst halen?

Laat de kinderen elkaars geschreven tekst lezen en de tekeningen/afbeeldingen bekijken. Laat de kinderen het verband tussen het ontworpen huis en de woning van het dier verwoorden. In welk opzicht is de woning geïnspireerd op de woning van het dier?

Uitgewerkte les 4: Amuserende tekst – stripverhaal – Donald Duck en de OKEA

Doelen bij de les:

Behandelde tekstsoort	<i>Amuserende tekst</i> Stripverhaal
Voortgezet technisch lezen	<i>Algemeen</i> Ik kan een tekst in het juiste tempo en op een goede toon voorlezen. Ik kan bij het voorlezen rekening houden met het leesdoel en met mijn publiek.
Woordenschat	<i>Algemeen</i> Ik begrijp nieuwe woorden. Ik kan nieuwe woorden toepassen in de juiste context Ik kan een moeilijk woord uitleggen in eigen woorden. Het materiaal, de verbinding, het bouwberoep, 2D, 3D, de plattegrond, millimeter, centimeter, meter, het metaal, het staal, het lood, het gips, de zaag, de rolmaat, het peillint, de duimstok, de waterpas, de hoekmeter, de schroevendraaier, de boor, de beitel, de hamer, de zaag, het kitpistool, de plint, zagen, lawaai van jewelste, de zaagtand, de werktekening, het gereedschap, de vorm, de stevigheid, de constructie.
Onderzoekend lezen	<i>Algemeen</i> Ik kan de gebeurtenissen uit een verhaal in de goede volgorde zetten. Ik weet wat de tijdsvolgorde is van de gebeurtenissen in een verhaal en herken de woorden die dit aangeven (eerste, laatste, vorige). <i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> <i>Onthouden en begrijpen:</i> Waar gaat het stripverhaal over? Wat doet Donald Duck? <i>Kritisch denken:</i> Wat betekent dit woord? Waar denk je dat OKEA van afgeleid is? <i>Verbanden leggen:</i> Welke afbeelding past bij dit woord? Welke kaartjes horen bij elkaar? <i>Perspectief nemen:</i> Hoe zou het voor Donald voelen dat hij het bouwpakket niet in elkaar krijgt?

	<p><i>Waardebepaling:</i> Waar moet je op letten tijdens het bedenken/schrijven van een stripverhaal? Kunnen de kinderen de betekenis van de moeilijke woorden uitleggen in eigen woorden?</p> <p><i>Persoonlijke relevantie:</i> Is het mij wel eens gelukt om een bouwpakket in elkaar te zetten? Wat voor bouwpakket was dit?</p> <p><i>Creatief denken:</i> Bedenk een grappig verhaal over iets wat Donald Duck gaat proberen te bouwen.</p> <p><i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). Ik kan informatie opzoeken uit bijvoorbeeld een woordenboek of online zoekmachine.</p>
Mondelinge taalvaardigheid	<p><i>Spreken en presenteren</i> Ik kan een verhaal vertellen over een inhoudelijk onderwerp aan de hand van beeld en tekst.</p>
Schriftelijke taalvaardigheid	<p><i>Algemeen</i> Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan de spellingsregels toepassen. Ik kan het woordgebruik en de toon aanpassen aan degene voor wie ik schrijf.</p> <p><i>Gebruik leestekens</i> Ik weet waar hoofdletters, punten, vraagtekens en uitroepetekens staan. Ik weet waar ik hoofdletters moet gebruiken. Ik weet waar ik een komma en dubbele punt moet zetten.</p>
Tekstsoort schrijven	<p><i>Amuserende tekst</i> Stripverhaal</p>

Sessie 1: betekenisronde

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Waar gaat het stripverhaal over? Wat doet Donald Duck?

Verdeel de klas in tweetallen. Geef ieder tweetal een uitgeprinte versie van bijlage 5 waarbij het stripverhaal in 8 stukken is geknipt.

Laat de kinderen het verhaal in de goede volgorde leggen en het verhaal navertellen aan de hand van de afbeeldingen.

Sessie 2: detailronde:

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Wat betekent dit woord?

Verbanden leggen: Welke afbeelding past bij dit woord? Welke kaartjes horen bij elkaar?

Deel 1: Bespreek de moeilijke woorden uit het stripverhaal, dit zijn bijvoorbeeld: het sluitstuk, de schroefjes, de boutjes, de nippels, het montagesleuteltje, het bouwpakket, het montagesysteem, de handleiding, het schroefgat.

Deel 2: Verdeel de kinderen in groepjes van vier en geef ieder kind een uitgeprinte versie van bijlage 5. Laat ieder kind drie moeilijke woorden kiezen uit het volgende rijtje:

Het materiaal, de verbinding, het bouwberoep, 2D, 3D, de plattegrond, millimeter, centimeter, meter, het metaal, het staal, het lood, het gips, de zaag, de rolmaat, het peillint, de duimstok, de waterpas, de hoekmeter, de schroevendraaier, de boor, de beitel, de hamer, de zaag, het kitpistool, de plint, zagen, lawaai van jewelste, de zaagtand, de werktekening, het gereedschap, de vorm, de stevigheid, de constructie.

De kinderen zorgen ervoor dat ze alle vier andere woorden kiezen en schrijven het woord en de betekenis van het woord op het ene kaartje en tekenen een afbeelding die past bij het woord op het andere kaartje. De kinderen mogen voor de betekenis van de woorden een woordenboek of zoekmachine gebruiken.

Wanneer de kinderen klaar zijn gaan ze samen memory spelen met de woordkaartjes. Je kunt er ook voor kiezen om de kinderen nog meer woordkaartjes te laten maken.

Sessie 3: contextronde

Denkbubbelvragen:

Kritisch denken: Waar denk je dat OKEA van afgeleid is?

Perspectief nemen: Hoe zou het voor Donald voelen dat hij het bouwpakket niet in elkaar krijgt?

Waardebepaling: Waar moet je op letten tijdens het bedenken/schrijven van een stripverhaal?

Persoonlijke relevantie: Is het mij wel eens gelukt om een bouwpakket in elkaar te zetten? Wat voor bouwpakket was dit?

Creatief denken: Bedenk een grappig verhaal over iets wat Donald Duck gaat proberen te bouwen.

Laat de kinderen nu zelf een stripverhaal schrijven over Donald Duck. Ze gebruiken hiervoor het format uit bijlage 6 en schrijven een nieuwe tekst voor het stripverhaal (of laat ze zelf een Donald Duck stripverhaal schrijven!).

De kinderen voegen minimaal drie mogelijk woorden toe uit ronde 2, zet hiervoor alle moeilijke woorden even op het bord. Daarnaast letten de kinderen op de leesbaarheid, de spellingsregels en de leestekens.

Checklist voor het herschrijven van het stripverhaal:

- Je bedenkt een grappig verhaal over iets wat Donald Duck gaat proberen te bouwen.
- Je schrijft netjes en leesbaar.
- Je gebruikt minimaal 3 van de moeilijke woorden uit ronde 2.
- Je tekent een houten voorwerp op afbeelding 5 en 6 (zie het witte vlak).
- Je tekent dit eerst met potlood en kleurt dit daarna in.
- Je let op de spellingsregels en de leestekens.

Sessie 4: Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Kunnen de kinderen de betekenis van de moeilijke woorden uitleggen in eigen woorden?

Laat de kinderen elkaars stripverhaal lezen. Als het goed is staan er in het stripverhaal drie moeilijke woorden. Kunnen de kinderen aan de hand van het stripverhaal de betekenis van de moeilijke woorden achterhalen? Laat de kinderen aan degene die het stripverhaal heeft geschreven de betekenis van de moeilijke woorden uitleggen in eigen woorden. Klopt de uitleg?

Uitgewerkte les 5: Activerende tekst – Reclamefilmje – Het architectenbureau voor de moderne kabouter

Je vindt het reclamefilmje over het architectenbureau voor de moderne kabouter hier:
<https://www.youtube.com/watch?v=CG9NsqnBRfo>

Doelen bij de les:

Behandelde tekstsoort	<i>Activerende tekst</i> Reclamefilmpje
Voortgezet technisch lezen	Algemeen Ik kan groepen woorden die bij elkaar horen herkennen en op de goede manier voorlezen. Ik kan een tekst in het juiste tempo en op een goede toon voorlezen.
Woordenschat	Algemeen Ik begrijp nieuwe woorden. Ik kan nieuwe woorden toepassen in de juiste context De locatie, bouwen- bouwden – gebouwd, de woning, de bungalow, de architectuur, de inrichting, ecologisch wonen, 2D, 3D, de plattegrond, de flatwijk, de buitenwijk, nieuwbouw, vrijstaand, het appartement, de huurwoning, de koopwoning, de architect.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> <i>Onthouden en begrijpen:</i> Wat heeft het architectenbureau in het filmpje gezegd over dit kabouterhuis? <i>Kritisch denken:</i> Wat is de betekenis van dit woord? <i>Verbanden leggen:</i> Wat hebben de woorden met elkaar te maken? Op welk van de huizen uit het filmpje lijkt jouw zelf ontworpen huis het meest? Welke taken behoren tot de architect? <i>Perspectief nemen:</i> In wat voor soort huis zouden kabouters graag willen wonen? Wat nou als je heel klein zou zijn, hoe zou de wereld er dan uitzien voor jou? <i>Waardebepaling:</i> Welke dingen zijn onmisbaar in een huis? Wat zou voor een kabouter heel belangrijk zijn in een huis? Waar moet een architect allemaal rekening mee houden bij het ontwerpen van een huis? Kunnen de kinderen duidelijk onder woorden brengen wat ze bedoelen? <i>Persoonlijke relevantie:</i> In wat voor soort huis woon ik zelf? <i>Creatief denken:</i> Ontwerp nu zelf een kabouterhuis.

	<p><i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). Ik kan informatie opzoeken uit bijvoorbeeld een woordenboek of online zoekmachine.</p>
Mondelinge taalvaardigheid	<p><i>Gesprekken voeren</i> Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.</p> <p><i>Spreken en presenteren</i> Ik kan vertellen over een voorwerp dat ik meegenomen of zelf gemaakt heb. Ik kan duidelijk onder woorden brengen wat ik bedoel.</p>
Schriftelijke taalvaardigheid	<p><i>Algemeen</i> Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan de spellingsregels toepassen. Ik kan het woordgebruik en de toon aanpassen aan degene voor wie ik schrijf.</p> <p><i>Gebruik leestekens</i> Ik weet waar hoofdletters, punten, vraagtekens en uitroepetekens staan. Ik weet waar ik hoofdletters moet gebruiken.</p>
Tekstsoort schrijven	<p><i>Activerende tekst</i> Advertentie</p>

Sessie 1: betekenisronde

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Wat heeft het architectenbureau in het filmpje gezegd over dit kabouterhuis?

Deel 1: Laat op het bord een afbeelding van een architect zien. Weten de kinderen wat een architect doet? Kennen ze al iemand die een architect is?

Deel 2: Kijk vervolgens met de kinderen de sketch. Print de kaarten uit bijlage 7 uit en geef ieder kind een kaart. Laat de kinderen een verkooppraatje voorbereiden over het kabouterhuis op het kaartje. Wat heeft het architectenbureau in het filmpje gezegd over dit kabouterhuis? Wat vinden ze zelf van het kabouterhuis? En hoe zouden ze dit kabouterhuis gaan verkopen? De een speelt de architect en de ander speelt de kabouter die op zoek is naar een nieuw huis.

Laat de kinderen het verkooppraatje voorbereiden in tweetallen en geef ze hiervoor 5 tot 10 minuten. Wanneer de kinderen eerder klaar zijn kun je ze een nieuwe kaart geven met een ander kabouterhuis. De rollen worden dan omgedraaid.

Je kunt een paar kinderen dit naderhand voor de klas laten uitspelen.

Sessie 2: detailronde:

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Wat is de betekenis van dit woord?

Verbanden leggen: Wat hebben de woorden met elkaar te maken?

Laat de kinderen een eigen mini-woordenboekje maken over de moeilijke woorden die voorkomen in de het reclamefilmpje, de moeilijke woorden zijn: trend, ontwikkeling, creatief, uniek, design, modern, zelfbewust, ontwerpen, architect, traditioneel, klassiek.

Laat de kinderen de betekenis van de woorden opzoeken in een woordenboek. Ze schrijven dit in eigen woorden in hun mini-woordenboekje.

Tip: Je kunt ze ook alvast de tekst laten lezen die hoort bij ronde 3. Ze kunnen de moeilijke woorden die voorkomen in deze tekst ook alvast opzoeken in een woordenboek en noteren in hun eigen mini-woordenboekje.

Sessie 3: contextronde

Denkbubbelvragen:

Perspectief nemen: In wat voor soort huis zouden kabouters graag willen wonen? Wat nou als je heel klein zou zijn, hoe zou de wereld er dan uitzien voor jou?

Verbanden leggen: Op welk van de huizen uit het filmpje lijkt jouw zelf ontworpen huis het meest? Welke taken behoren tot de architect?

Waardebepaling: Welke dingen zijn onmisbaar in een huis? Wat zou voor een kabouter heel belangrijk zijn in een huis? Waar moet een architect allemaal rekening mee houden bij het ontwerpen van een huis?

Persoonlijke relevantie: In wat voor soort huis woon ik zelf?

Creatief denken: Ontwerp nu zelf een kabouterhuis.

Laat de kinderen nu ook de volgende tekst lezen:

<https://www.docukit.nl/spreekbeurt/zo-word-je-architect>

De kinderen weten nu goed wat een architect allemaal doet en wat je moet kunnen om een architect te worden. Bespreek met de kinderen de moeilijke woorden uit de tekst en laat ze de betekenis van de woorden opzoeken in de tekst of in een woordenboek. Je kunt ervoor kiezen om de kinderen de betekenis van de moeilijke woorden ook op te laten schrijven in hun mini-woordenboekje.

Maak vervolgens tweetallen en laat de kinderen op een papiertje een programma van eisen opstellen, dit is een lijstje met wensen voor het kabouterhuis. De kinderen schrijven 3 eisen op (bijvoorbeeld: hoeveel kamers of van welk materiaal het huis gemaakt moet worden). Let erop dat de kinderen dit wel serieus invullen.

Daarna geven de kinderen hun programma van eisen aan elkaar. Ze gaan nu als echte kabouterarchitecten aan de slag!

Laat de kinderen zelf een advertentie schrijven over een zelf ontworpen paddenstoelenhuis dat voldoet aan het programma van eisen van de ander. De kinderen schetsen hun ontwerp op papier en schrijven daarbij een korte overtuigende tekst (van 10 tot 15 zinnen) over hun eigen ontworpen paddenstoelenhuis. Waarom zouden de kabouters in hun huis willen wonen? Wat is er allemaal te vinden in het huis? Waar staat het huis?

Let op: De kinderen moeten minimaal 2 woorden uit de moeilijke woorden (ronde 2) gebruiken. Let er daarnaast op dat de kinderen op een juiste manier de leestekens gebruiken, bijvoorbeeld:

Op zoek naar een nieuw huis? Dan hebben wij een prachtige moderne villa voor je!

Sessie 4: Reflectieronde: evaluatie van de doelen

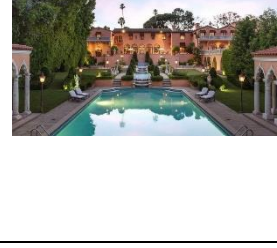

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Kunnen de kinderen duidelijk onder woorden brengen wat ze bedoelen?

Laat de kinderen (in dezelfde tweetallen) net als echte architecten hun huis proberen te verkopen aan de ander. Voldoet het huis aan het programma van eisen? En wat maakt hun ontworpen kabouterhuis zo bijzonder?

Tip: Wil je deze leesles graag combineren met een knutselles? Laat de kinderen dan een maquette maken van het ontworpen paddenstoelenhuis.

Informatieve teksten

	<p>Nieuwsitem: 400 kinderen timmeren een eigen dorp</p> <p>Een nieuwsitem van het NOS Jeugdjournaal waarin 400 kinderen samen bouwen aan een groot timmerdorp. Het nieuwsitem is te vinden via: https://www.youtube.com/watch?v=k9GSgYcKQak</p>
	<p>Het Klokhuis bouwt</p> <p>Verschillende filmpjes over hoe je een huis moet bouwen. Het Klokhuis legt dit uit in 12 filmpjes en uiteindelijk de grote opening van het nieuwe Klokhuis! Deze zijn te vinden via: https://hetklokhuis.nl/dossier/137/het-klokhuis-bouwt/553/het-klokhuis-bouwt</p>
	<p>Kidsweek huis 3D-printen</p> <p>Een nieuwsartikel van Kidsweek over het printen van een huis.</p> <p>https://www.kidsweek.nl/nieuws/een-nieuw-huis-uit-de-printer-de-weekkrant-voor-kinderen-van-7-t/m-12-jaar</p>
	<p>Filmpje over het wonen in een aardehuis</p> <p>Fief en Kendra wonen in een aardehuis. In dit filmpje geven Fief en Kendra een rondleiding door hun aardehuis, hoe is het om in een aardehuis te wonen? En wat maakt het huis anders dan een normaal huis?</p> <p>https://youtu.be/fThnOHC5_8c</p>
	<p>Willem Wever: Top 5 duurste huizen ter wereld</p> <p>Een artikel met de 5 duurste huizen van de wereld, het duurste huis is 329 miljoen waard!</p> <p>https://willemwever.kro-ncrv.nl/vraag_antwoord/cultuur/top-5-duurste-en-mooiste-huizen-ter-wereld</p>
	<p>Hunebedden bouwen</p> <p>Een geschiedkundige tekst over hunebedbouwers.</p> <p>https://www.canonvannederland.nl/nl/hunebedden?audience=groep5en6</p>

Zo wordt een huis gebouwd.

Docukittekst over hoe een huis gebouwd wordt vanaf de fundering tot en met de oplevering van een huis.

<https://www.docukit.nl/spreekbeurt/zo-wordt-een-huis-gebouwd-junior>

Het grote natuur survivalboek

ZOEK DEKKING! – Een schuilplaats bouwen

Het weer kan in de natuur best gevaarlijk zijn. Door wind en regen kun je het koud krijgen. En de zon kan je huid verbranden. Gelukkig is het niet zo moeilijk om een schuilplaats te bouwen. Deze plek beschermt je tegen het weer en de dieren.

Waar bouwen?

Je kunt je schuilplaats op verschillende plekken bouwen. Maar doe dit niet op een heuvel. Daar blaast de wind je weg. Bouw de schuilplaats ook niet bij een rivier, want dan krijg je natte voeten. Ook kun je de hut beter niet bouwen in een grot. Daar kan water instromen.

Een afdak maken

1. Zoek een boom met een tak. De tak moet niet te laag hangen.
2. Zoek een tak van ruim twee meter. Leg de tak tussen de boom en de andere tak. Dat is de tak die niet te laag hangt. Nu heb je een balk voor je afdak.
3. Verzamel nu een aantal takken. Leg de takken aan allebei de kanten van de balk.
4. Leg er nog meer takken met bladeren over.
5. Kruip naar binnen. Let op: met je voeten eerst. Dan heb je meer ruimte bij je hoofd.

Een A-vorm maken

Kun je geen goede boom vinden voor je afdak? Maak dan een A-vorm om een schuilplaats te bouwen. Dit doe je zo:

1. Maak het einde van een stuk touw vast aan een 1 meter lange stok. Ongeveer 25 centimeter van het einde. Doe dit met de knoop die je op het plaatje ziet staan.

2. Leg een andere stok tegen de eerste stok.
3. Wikkel het touw ongeveer tien keer om beide stokken. Maar maak het niet te vast.

4. Draai een ander stuk touw twee keer om het touw tussen de twee stokken.

5. Maak dezelfde knoop nog een keer om de tweede stok.
6. Klaar! Trek de stokken uit elkaar om een A-frame te maken.

Bron: vrij naar Het grote natuur survivalboek voor kinderen, Oxlade, C. (2019) via Libris.nl

Bron: vrij naar Het grote natuur survivalboek voor kinderen, Oxlade, C. (2019) via Libris.nl

Activerende teksten

	<p>In 5 stappen de woning vinden die bij jou past!</p> <p>Er zijn genoeg redenen om te verhuizen, maar het vinden van een droomhuis is pas echt veel werk. Hoe vind je een huis dat echt bij je past? Er zijn gelukkig een aantal stappen die je kunt nemen om dichterbij je doel te komen. Het begint bij het budget, maar een makelaar inschakelen is ook geen slecht idee. Lees verder!</p> <p>https://blog.directwonen.nl/blog/in-5-stappen-de-woning-vinden-die-bij-jou-past/</p>
---	--

Huis te koop

HUIS TE KOOP

€1.200.000

VOLKSSTRAAT 23, 5632 AH, ERGENS

EIGENDOMSEIGENSCHAPPEN:

 5 Slaapkamers	 3 Badkamers	 Zwembad	 400 m2	 24/7 Beveiliging
--	--	--	---	--

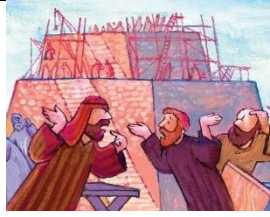
OVER:

Prachtige woning in een rustige, kindvriendelijke buurt. Vele voorzieningen dichtbij! Bouwjaar 2019.

CONTACT DETAILS:

+123-456-7890
hello@reallygreatsite.com
www.reallygreatsite.com

Religieuze teksten

De toren van Babel

De stad met de toren die nooit af raakte, werd Babel genoemd.

<https://www.kerknet.be/graag-samen/artikel/manna-de-toren-van-babel>

Opiniërende teksten

	<p>Romeinse aquaducten</p> <p>Indrukwekkende staaltjes van bouwkunst volgens dit artikel. Wat vinden de kinderen hiervan?</p> <p>https://www.jw.org/nl/bibliotheek/tijdschriften/g201411/aquaducten-romeinse-bouwkunst/</p>
	<p>De mooiste monumenten ter wereld</p> <p>In de wereld vind je tienduizenden prachtige door de mens gemaakte gebouwen. Het is moeilijk om de beste te kiezen. Dit is een overzicht van degenen die de makers van de website het meest interesseerden. Wat vinden de kinderen?</p> <p>https://www.gigaplaces.com/nl/giga-lijst-de-mooiste-monumenten-ter-wereld/</p>
	<p>Review: Welkom op de bouwplaats!</p> <p>Boek recensie.</p> <p>https://klasvanjuflinda.nl/recensies/boeken/10386/welkom-op-de-bouwplaats/#:~:text=Dit%20boek%20is%20echt%20een,deze%20begrippen%20ook%20worden%20uitgelegd!</p>

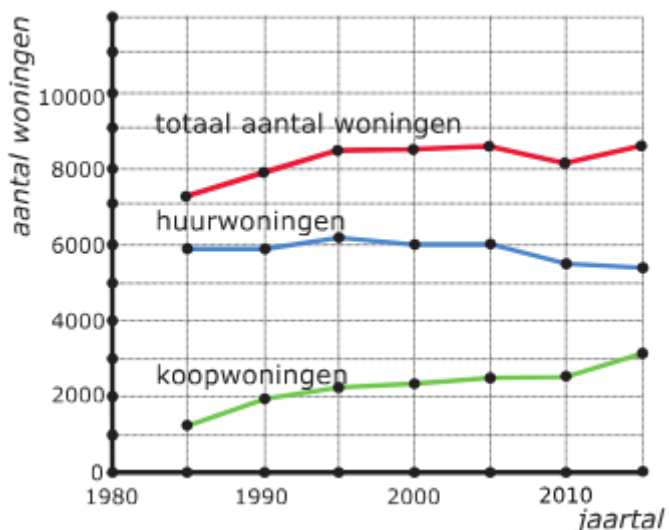
Correspondentie en communicatie

 <p>FINANCIËLE ONDERNEMINGS COACH</p>	<p>Goede communicatie in de bouw heb je als aannemer zelf in de hand</p> <p>Blog over communicatie in de bouw.</p> <p>https://www.ilsedieltjens.com/blog/goede-communicatie-in-de-bouw-heb-je-als-aannemer-zelf-in-de-hand</p>
--	--

Verhuisbericht

<p>Om ons nieuwe huis te laten zien geven wij een housewarming op 15 juli 2024 vanaf 15:00 uur.</p> <p>Ons nieuw adres is: Straatnaam 10 4321 LC Plaats Tel: 06-12345678</p> <p>Groet, Annemiek en Bilal</p> <p>p.s. Laat je het weten als je verhinderd bent?</p>	 <p><i>Aan de familie De Vries</i></p> <hr/> <p><i>Dorpstraat 17</i></p> <hr/> <p><i>1234 AB Dorp</i></p> <hr/>
--	--

Grafiek over aantal woningen

Amuserende of ontspannende teksten

	<p>Sprookje 'De drie biggetjes'</p> <p>De biggetjes bouwen alle drie een ander huisje.</p> <p>https://www.beleven.org/verhaal/de_drie_kleine_biggetjes</p>
---	--

Moppen

Twee Belgen bouwen een tuinhuisje.

Twee Belgen werken aan een tuinhuisje, gooit die ene Belg een spijker weg, "waarom gooi jij die spijker weg" vraagt die andere.

De kop van de spijker zat aan de verkeerde kant " zegt de tweede Belg, waarop de eerste Belg zegt "stommeling die zijn voor de achterkant van het tuinhuisje".

Donald Duck bouwt een schuur

Bijlage 1: Tabel tekstsoorten en werkvormen

Hoofddoelen	Taalbegrippen	Mondelinge taalvaardigheid	Voortgezet technisch lezen	Woordenschat	Onderzoekend lezen	Schrijven
Uitgewerkte les 3: Informatieve tekst – Een doe-het-zelf-huttenbouwbox		Mening geven en meningen uitwisselen.	Leestekens goed gebruiken.	Begrijpen van nieuwe woorden.	Mening geven over een tekst, feiten en meningen onderscheiden, vragen stellen met De Denkbubbels, samenvatten.	Schrijven van een stappenplan, letten op het woordgebruik en op de spellingsregels.
Uitgewerkte les 2: Amuserende tekst – lied 'Als ik bouw'			De songtekst vloeiend lezen.	Begrijpen van nieuwe woorden.	Vragen stellen met de Denkbubbels, belangrijke informatie uit het lied halen.	Gebruiken van verbindingswoorden en voegwoorden, leestekens bij het schrijven van een kort liedje.
Uitgewerkte les 3: Amuserende tekst – Zo wonen we			Vloeiend lezen en rekening houden met woorden die bij elkaar horen.	Begrijpen van nieuwe woorden.	Vragen stellen met De Denkbubbels, mindmap maken bij een tekst, tekst samenvatten.	Schrijven van een fantasieverhaal en het ontwerpen van een eigen huis, letten op de spellingsregels en de leestekens.
Uitgewerkte les 4: Amuserende tekst – Stripverhaal Donald Duck		Ik kan iets vertellen aan de hand van beeld.	Ik houd rekening met mijn publiek en in juiste tempo	Begrijpen van nieuwe woorden, betekenis	Gebeurtenissen in de goede volgorde leggen, vragen	Schrijven van een stripverhaal, letten

			en op de juiste toon voorlezen.	uitleggen in eigen woorden en gebruiken in de juiste context.	stellen met De Denkbubbels, gebruik maken van een woordenboek en een zoekmachine.	op spellingsregels en leestekens.
Uitgewerkte les 5: Activerende tekst – Het architectenbureau voor de moderne kabouter.		Mening geven, meningen uitwisselen en vertellen over iets wat ik zelf heb gemaakt/ontworpen.	Woorden goed lezen en in het juiste tempo.	Begrijpen van nieuwe woorden en toepassen in de juiste context.	Vragen stellen met De Denkbubbels en gebruik maken van een woordenboek of zoekmachine.	Schrijven van een nette advertentie, letten op woordgebruik, leestekens en spellingsregels.

Bijlage 2: 8 werkvormen per ronde

Ronde 1: Betekenisronde

- Er liggen afbeeldingen over het verhaal in de kring. De leerkracht of een kind geeft een omschrijving bij een van de afbeeldingen. Wijs aan welke afbeelding bij de omschrijving hoort.
- Maak zinnen af over het verhaal. Bijv. De jongen ging...
- De leerkracht stopt ergens in het verhaal met lezen. Voorspel hoe het verhaal verder zou kunnen gaan. De leerkracht leest vervolgens de rest van het verhaal voor.
- Dobbel met een dobbelsteen waarop de woorden "wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe" staan. De leerkracht stelt een vraag die met dit woord begint.
- Speel met poppetjes, diertjes en andere attributen het verhaal na.
- Beantwoord vragen over de tekst met petje op/petje af, staan/zitten, 1 been, etc.
- Reconstrueer het verhaal door afbeeldingen van personen of voorwerpen uit het verhaal op volgorde te leggen. Vertel daarna aan de hand van de afbeeldingen het verhaal.
- Maak een tekening van een voorwerp uit het verhaal.

Ronde 2: Detailronde

- De leerkracht geeft een woord uit het verhaal. Maak daar een eigen zin bij.
- Herken je het woord uit het verhaal? Ga staan als het woord bij het verhaal hoort.
- De leerkracht neemt een persoon of voorwerp uit het verhaal in gedachten. Stel vragen om erachter te komen wie of wat het is.
- Onthoud de woorden in de juiste volgorde.
- Benoem het eerste of laatste woord van een reeks.
- Benoem welke zin langer/korter is.
- Orden in verschillende categorieën. Bedenk bij elke categorie nog een extra woord.
- Laat de leerlingen de hoofdpersoon tekenen. Hoe denken ze dat eruit ziet?

Ronde 3: Contextronde

- Zoek overeenkomsten en verschillen tussen twee teksten.
- Teken jezelf als persoon in het verhaal.
- Verzin een limerick over de tekst of het onderwerp van de tekst.
- Bedenk een lied of rap over de tekst en alles wat je kunt vinden over dit onderwerp.
- Schrijf een eigen fantasie vervolg bij een verhaal.
- Schrijf een e-mail, kaart, brief of Whatsapp bericht aan een persoon uit de tekst.
- Interview een persoon uit de tekst en schrijf op wat hij/zij zou antwoorden.
- Verzin met de groep een fantasieverhaal over het onderwerp van de tekst, waarbij iedereen steeds een zin schrijft en hiermee het verhaal aanvult.

Ronde 4: Reflectieronde

Controleer of het doel van de les behaald is a.d.h.v. reflectiewerkvormen, zoals:

- Ren je rot
De kinderen bedenken allerlei quizvragen met vier antwoordmogelijkheden. Stop alle vragen in een pot. Teken op het schoolplein of in de aula vier vakken op de grond. Lees een vraag uit de pot voor. De kinderen luisteren naar de vraag en rennen naar het juiste vak. Staan ze verkeerd dan zijn ze af.
- Raad het begrip

Beschrijf een themawoord aan een andere leerling. De ander raadt welk woord jij hebt omschreven.

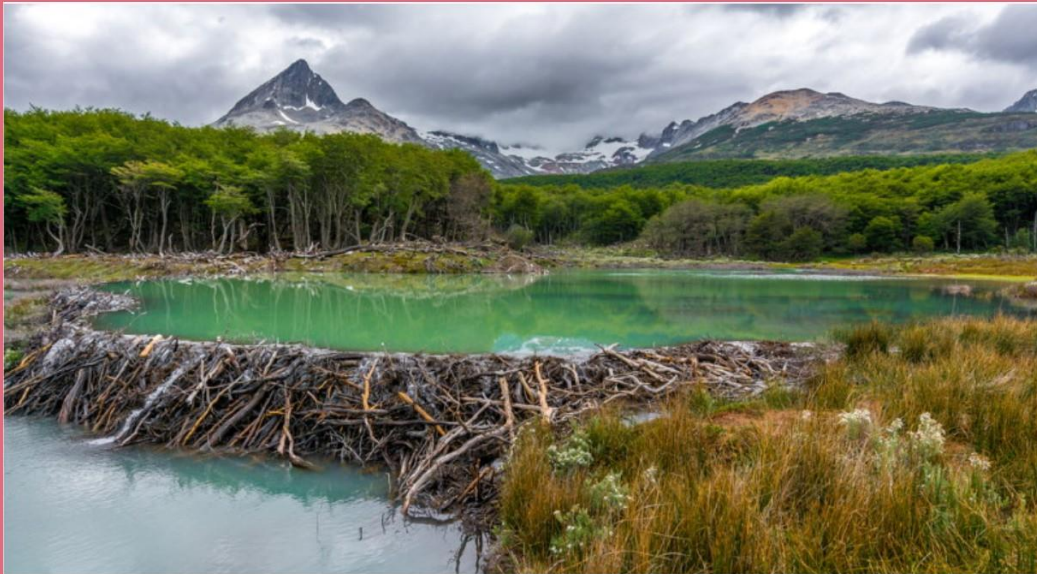
- Rijtjes
Bedenk zoveel mogelijk woorden die te maken hebben met de les/het onderwerp. Je kunt ze deze woorden ook in groepjes laten categoriseren.
- De Bom
De leerlingen spelen het spel 'de bom'. Daarbij is één leerling de bom die kan ontploffen, deze leerling zit met zijn rug naar de klas toe. De rest van de groep gaat staan en gooit over met een bal. Zegt 'de bom' BOEM dan is deze leerling af. De leerling geeft antwoord op een inhoudelijke vraag die is gesteld door de leerkracht en gaat zitten.
- Waar of niet.
Noem een stelling over het voorgelezen verhaal. Is het waar dan gaan de kinderen staan is het niet waar dan gaan de kinderen springen. Wissel de bewegingen af.
- Teken wat je hebt geleerd
Laat in een tekening zien waar de tekst van vandaag over ging.
- Beantwoord de vraag
De kinderen lopen door de klas. Als de leerkracht in zijn handen klapt of de muziek stopt, vormen de leerlingen tweetallen. Ze beantwoorden de vraag die de leerkracht stelt.
- Reflectiebeweging (Gebaseerd op het spel “ik ga op reis en ik neem mee..”)
Reflecteer op vanmiddag door 1 feit te noemen dat je geleerd hebt. Bedenk hierbij een beweging. De leerling na jou herhaalt jouw feit en voegt er een nieuw feit aan toe. Enz.

Bijlage 3: Signaalwoorden

<p>Opsomming</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En • Ook • Ten eerste, ten tweede, etc. • In de eerste plaats, in de tweede plaats, etc. • Niet alleen ... maar ook • Zowel ... als • Verder • Daarnaast • Bovendien • Vervolgens • Ten slotte • Als laatste
<p>Overeenkomst, vergelijking</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lijkt op • Is vergelijkbaar met • Hetzelfde als • Net zoals • Evenals • Evenzeer • Overeenkomstig
<p>Tegenstelling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toch • Echter • Maar • Hoewel • Desondanks • Daarentegen • Aan de ene kant, aan de andere kant • Enerzijds • Anderzijds • Integendeel • Behalve als • Weliswaar ... maar • Daar staat tegenover
<p>Tijd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eerst • Eerder(e) • Later(e) • Nadat • Daarna • Voordat • Vroeger • Wanneer • Intussen • Tijdens • Tegelijkertijd • Aanvankelijk

Reden, verklaring, argument	<ul style="list-style-type: none"> • Omdat • Daarom • Want • Namelijk • Om die reden • Aangezien • Immers
Oorzaak, gevolg	<ul style="list-style-type: none"> • Want • Daardoor • Waardoor • Doordat • Dat komt door • Als gevolg van • Door (dit alles) • Dat heeft alles te maken met
Doel-middel	<ul style="list-style-type: none"> • Daarmee • Daartoe • Door middel van • Om te • Is erop gericht • Met de bedoeling
Toelichting, voorbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Bijvoorbeeld • Zoals • Zo • Een voorbeeld • Onder andere • Dat wil zeggen • Je moet daarbij denken aan
Voorwaarde	<ul style="list-style-type: none"> • Als • Tenzij • Mits • Indien
Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> • Dus • Daardoor • Concluderend • Vandaar dat • Uit dit alles blijkt
Samenvatting, herhaling	<ul style="list-style-type: none"> • Kortom • Samengevat • Het komt erop neer dat • Ofwel/oftewel • Zoals gezegd • Anders gezegd

Bijlage 4: Bijzondere huizen van dieren

Bevers

Republikeinwevers

Termieten

Papierwespen

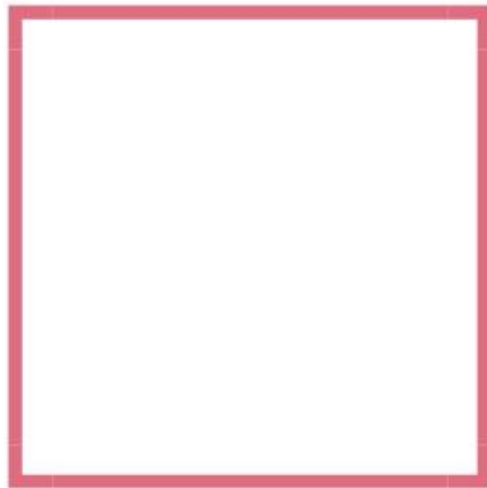

Bayaweever

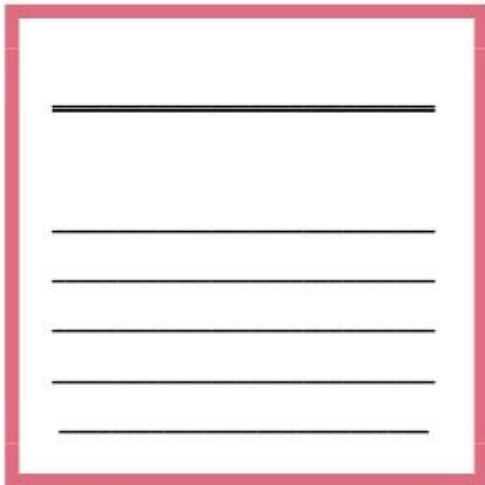
Bijlage 5: Woordkaartjes

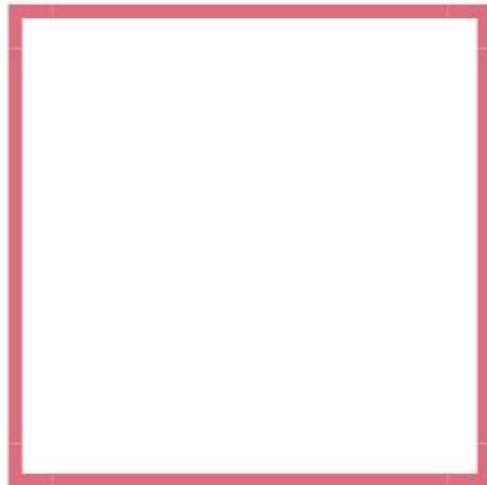
A red-bordered square containing six horizontal black lines for writing, positioned in the left column of the first row.

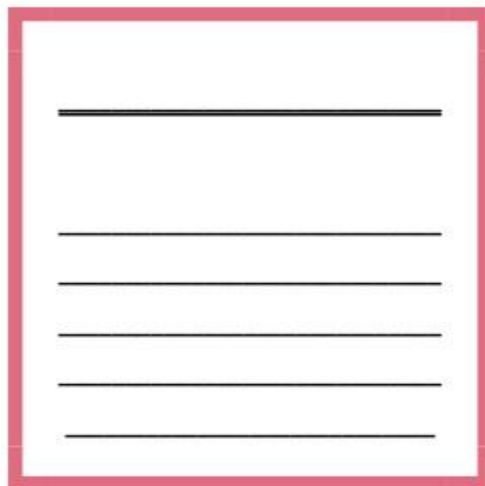
A red-bordered empty square, positioned in the right column of the first row.

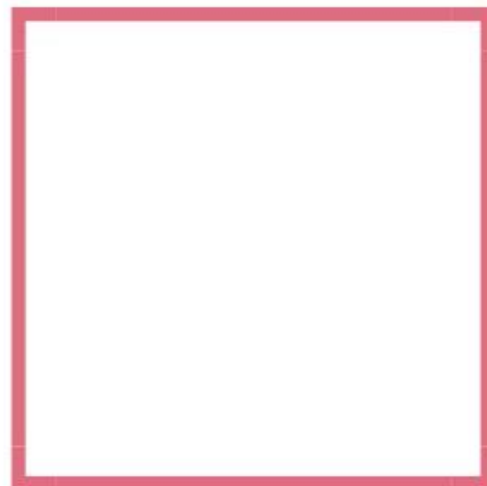
A red-bordered square containing six horizontal black lines for writing, positioned in the left column of the second row.

A red-bordered empty square, positioned in the right column of the second row.

A red-bordered square containing six horizontal black lines for writing, positioned in the left column of the third row.

A red-bordered empty square, positioned in the right column of the third row.

Bijlage 6: Donald Duck zonder tekst

Bijlage 7: Kaartjes paddenstoelenwoningen

2-onder-1-kap paddenstoel

Paddenstoelenflat

Designwoning

Boomstronkhuis